

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL
REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 729 907, +373 22 268 818; Fax. +373 22 738 781; e-mail: www.msmps.gov.md

DISPOZIȚIE
mun. Chișinău

“09” februarie 2018

nr. 50 d

Privind cantitățile de mercur existente
în centrele de sănătate publică
și instituțiile medico-sanitare publice

În scopul evaluării sistemice a managementului dispozitivelor cu mercur, deșeurilor cu conținut de mercur, cât și dezvoltării Inventarului național al emisiilor potențiale de mercur, inclusiv din sectorul sănătății, necesar pentru executarea cerințelor prevăzute de Convenția de la Minamata, ratificată prin Legea nr. 51 din 30 martie 2017 pentru ratificarea Convenției de la Minamata cu privire la mercur (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 149-154) și în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694 din 30 august 2017,

DISPUN:

1. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice:
 - 1) vor completa Anexa nr.1 ”Evaluarea capacităților de răspuns în incidentele cu mercur” și Anexa nr.2 ”tabelul privind produsele și echipamentul medical ce conțin mercur” din instituția din subordine;
 - 2) vor prezenta Anexa nr.1 ”Evaluarea capacităților de răspuns în incidentele cu mercur” și Anexa nr.2 ”Tabelul privind produsele și echipamentul medical ce conțin mercur” completate în adresa Centrului de Sănătate Publică teritorial pe suport de hârtie și varianta electronică până la 10 martie 2018.

2. Medicii șefi ai Centrelor de Sănătate Publică teritoriale:
 - 1) vor completa Anexa nr.1 ”Evaluarea capacităților de răspuns în incidentele cu mercur” și Anexa nr.2 ”Tabelul privind produsele și echipamentul medical ce conțin mercur” din instituția pe care o conduc;
 - 2) vor generaliza informația din instituțiile medico-sanitare publice din teritoriul deservit;
 - 3) vor prezenta informația generalizată din teritoriu în adresa Centrului Național de Sănătate Publică pe suport de hârtie și varianta electronică la adresa:

gheorghe.turcanu@cnspl.md până la 15 martie 2018, inclusiv informația per instituție pentru ambele anexe.

Controlul îndeplinirii prezentei Dispoziții se asumă dnei Demișcan Daniela, șef Direcție politici în domeniul sănătății publice.

Secretar de Stat

Aliona SERBULENCO

**Evaluarea capacităților de răspuns
în incidentele cu mercur**

Nume, Prenume _____ Funcția _____, Email: _____
Instituția _____

CAPITOLUL I. PERCEPȚIA RISCULUI.

1. Ce cunoașteți despre mercur? (*succint*)

2. Cunoaște-ți la nivel de instituție cine sunt furnizorii de dispozitive cu conținut de mercur?

3. Sunte-ți informat suficient despre toxicitatea mercurului?

da nu parțial consider irelevant

4. Cunoașteți care este cantitatea aproximativ de mercur conținută într-un termometru?

1-2 grame 4-5 grame 10 grame 20 grame nu
cunosc altele _____

5. Cunoaște-ți cantitatea mercurului sau numărul dispozitivelor care conțin mercur în teritoriu deservit?

da nu parțial consider irelevant

Dacă DA specificați:

succint _____

6. Considerați că sunte-ți informat suficient privitor la procedura și planul de răspuns (pas cu pas) în incidentele cu mercur?

da nu parțial consider irelevant

7. Considerați că sunte-ți informat suficient privitor la metodologia de evaluare a impactului (sănătate, mediu, financiar etc.) atribuite gestionării incorecte cu deșeurile și dispozitivele cu mercur?

da nu parțial consider irelevant

8. În viziunea Dvs. care sunt sursele principale de poluare cu mercur?

9. Dacă ar ține doar de Dvs. personal cum ați iniția procedura de fortificare și îmbunătățire a managementului deșeurilor cu mercur cât și controlul trasabilității dispozitivelor cu mercur? (*indicați câteva acțiuni prioritare*)

- a) _____
b) _____
c) _____
d) _____
e) _____
f) _____

10. În teritoriul Dvs. sunt surse (minore și majore) de poluare cu mercur?

da nu nu cunosc consider irelevant

Dacă DA, care ar fi ele: _____

11. Pe parcursul ultimilor 3 ani (din cunoștință de cauză) ați întâlnit în teritoriu Dvs. incidente cu mercur?

da nu nu cunosc consider irelevant

Dacă DA, câte: _____ **ați remarcat situații de intoxicații** _____

12. În general, controlul expunerilor la riscurile chimice se bazează pe o ierarhie, în opinia Dvs. care ar fi ordinea priorităților pe care le veți stabili:

- inventarierea și eliminarea
- dotarea cu echipamente necesare
- setarea unei instituții responsabile
- informarea și creșterea nivelului de conștientizare din partea APL asupra problemei
- informarea și creșterea nivelului de conștientizare a comunității
- înlocuirea dispozitivelor
- fortificarea legislației

(notați în pătrățele cu cifre de la 1 la 7, 1 cel mai important..... 7 mai puțin important)

13. Care este numărul instituțiilor de învățământ în raionul/municipiul Dvs _____, Câte din ele sunt dotate cu cabinete medicale _____?

14. Care este numărul întreprinderilor în raionul/municipiul Dvs _____, Câte din ele sunt dotate cu cabinete medicale _____?

15. Care este numărul instituțiilor preșcolare în raionul/municipiul Dvs _____, Câte din ele sunt dotate cu cabinete medicale _____?

16. Cunoașteți numărul incidentelor cu mercur (ultimii 3 ani) din raion/municipiu Dvs?

Câte _____ nu nu cunosc consider irelevant

17. Numărul de adresări pentru perioada ultimilor 3 ani cu privire la soluționarea incidentelor cu mercur?

Câte _____ nu cunosc consider irelevant

18. Numărul de ore ținute de reprezentanții instituției Dvs. pentru copii și alți specialiști din teritoriu la tematica respectivă, în ultimii 3 ani?

Ore _____ nu nu cunosc consider irelevant

19. Cum considerați Dvs. cine sau ce grupuri sunt cel mai mult expuși riscului de a se intoxica cu mercur în teritoriu deservit?

- din industrie, care _____, _____, _____
- serviciile locale de colectare a deșeurilor
- lucrătorii din sistemul medical
- pacienții în timpul actului medical
- populația generală
- persoanele ce activează la centralele termoelectrice
- copii, accidental
- extragerea amalgamelor dentare
- altele _____, _____, _____

20. Care surse de poluare și expunere cu și la mercur le considerați prezente în raion/municipiu?

- extracția și utilizarea combustibililor/ surselor de energie;
- producția altor minerale și materiale cu impurități de mercur;
- produse de consum cu folosirea intenționată a mercurului (termometre medicale, lămpi fluorescente etc);
- alte utilizări intenționate în produse/ procese;
- producția metalelor reciclate;

- incinerarea deșeurilor;
- depozitarea deșeurilor și tratarea apelor uzate;
- crematorii și cimitire

21. Care sunt pașii și acțiunile principale în cazul incidentelor cu mercur?

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____
- h) _____
- i) _____
- j) _____

CAPITOLUL II. ASPECTE GENERALE PRIVIND GESTIONAREA MERCURULUI, DISPOZITIVELOR ȘI DEȘEURILOR ACESTUIA ÎN RAION/MUNICIPIU.

1. Sunt stabilite și puse în aplicare măsurile de control pentru substanțele chimice identificate ca fiind extrem de periculoase (Hg-în special)?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant
2. S-a efectuat inventarierea surselor de mercur în ultimii 3 ani?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant
3. Dețineți registrul de evidență a dispozitivelor și deșeurilor cu conținut de mercur?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant
4. Este desemnat un locul, depozit fie și temporar, pentru colectarea deșeurilor cu mercur?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant

Dacă DA, se regăsesc an acest loc și alte deșeuri toxice vechi, depășite și inutilizabile?

 - da nu nu cunosc

Zonele adiacente depozitării sunt înafara pericolului de contaminare (aer, obiecte etc.)?

 - da nu parțial nu cunosc

Există o evidență a deșeurilor în acest depozit/loc de acumulare?

 - da nu parțial nu cunosc
5. Toate deșeurile periculoase sunt colectate de o persoană(e) care a beneficiat de instruire pentru colectarea deșeurilor periculoase?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant
6. În caz de deversări de mercur aveți la dispoziție lista serviciilor care vă pot ajuta în vederea soluționării cazului (Contactele: Centrului de Sănătate Publică teritorial, departamentelor de urgență medicală și în situații excepționale etc.)?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant
7. Se promovează în cadrul raionului/municipiului Dvs. politica de eliminare a dispozitivelor cu mercur prin substituirea acestora cu dispozitive ce nu conțin Hg?
 - da nu parțial nu cunosc consider irelevant

Dacă DA, Atunci care acțiuni sunt luate în acest sens _____

	Da	Nu	Parțial	Irelevant	specificații
a) ați estimat existența problemei în teritoriu deservit?	☐	☐	☐	☐	_____
b) ați identificat grupul de risc în rândul populației?	☐	☐	☐	☐	_____
c) ați apreciat o persoană care va acorda asistență în evaluarea riscului la nivel de teritoriu?	☐	☐	☐	☐	_____
d) estimarea caracterului expertizei de care aveți nevoie?	☐	☐	☐	☐	_____
e) necesitățile grupului țintă ?	☐	☐	☐	☐	_____
f) există experți, specialiști care ar putea să vă ajute în soluționarea problemelor?	☐	☐	☐	☐	_____
g) colectați informație atribuite inventarului de mercur, frecvența incidentelor în teritoriu, efectele asupra sănătății rezultate etc.?	☐	☐	☐	☐	_____
h) utilizați sursele pentru informare: internet, pliante, broșuri etc?	☐	☐	☐	☐	_____
i) cuantificați nivelul de cunoaștere și conștientizare a problemei în rândul comunității și specialiștilor?	☐	☐	☐	☐	_____
j) se abordează, în general, problema informării medicilor, specialiștilor, farmaciilor, instituțiilor școlare și preșcolare, importatori privind toxicitatea mercurului și managementul incidentelor cu mercur?	☐	☐	☐	☐	_____
k) ați evaluat nivelul expunerii la mercur în mediul de viață general?	☐	☐	☐	☐	_____
l) ați estimat nivelul poluării cu mercur în teritoriu?	☐	☐	☐	☐	_____
m) ați intervenit în urma solicitărilor la incidentele cu mercur?	☐	☐	☐	☐	_____
n) informați populația privind modul în care oamenii pot gestiona produsele și dispozitivele cu mercur și modalitatea de a elimina deșeurile?	☐	☐	☐	☐	_____
o) conlucrați și colaborați cu alte autorități pentru a face schimb de probleme și a discuta oportunitățile de soluționare?	☐	☐	☐	☐	_____
p) organizați activități pentru a face "apel ecologic" pentru cetățeni?	☐	☐	☐	☐	_____
q) ați elaborat măsuri dacă a fost necesar pentru evitarea suprarăcției (panicarea) din partea populației în caz de incidente	☐	☐	☐	☐	_____
r) sunt disponibile surse bibliografice atribuite toxicității hg-ului?	☐	☐	☐	☐	_____

22. Care autoritate/instituție sau agent economic la nivel de municipiu raion o considerați responsabilă pentru managementul mercurului și trasabilitatea acestuia?

CAPITOLUL III. ROLUL INSTITUȚIEI ÎN GESTIONAREA, MANAGEMENTUL CU MERCUR, DISPOZITIVELOR ȘI DEȘEURILOR ACESTUIA.

14. Aveți în instituția Dvs. Dispozitive sau deșeurii cu conținut de mercur?

da nu parțial nu cunosc consider irrelevant

Dacă DA, căror instituții le-ați solicitat suportul? _____

15. Aveți la dispoziție Fișa Tehnică de Securitate a mercurului?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
16. Dețineți registrul de evidență a dispozitivelor cu conținut de mercur?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
- Dacă DA**, raportați informația autorităților competente privind dispozitivele cu conținut de mercur?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
- Actualizați periodic registrul de evidență?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
17. Există contracte de colectare a deșeurilor cu conținut de mercur cu agenți economici sau alte autorități (pentru lampile fluorescente ca exemplu)?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
- Dacă DA**, specificați cine este colectorul? _____
18. Raportați toate deversările, incidentele sau emisiile de orice cantități cu mercur?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
- Dacă DA or Parțial**, specificați perioada raportării _____, cui _____
19. Care este procedura de înstrăinare a deșeurilor cu mercur?

20. Aveți la dispoziție Setul Standard de Intervenție pentru incidentele cu mercur este?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
- Dacă DA or Parțial**, specificați care din următoarele componente le aveți?
- instrucțiunea de utilizare echipament individual de protecție (eip)
 containere rechizite pentru înlăturarea deșeurilor de mercur
 materiale pentru decontaminare etichete și indicatoare de avertizare
21. În caz de deversări cu mercur aveți la dispoziție lista serviciilor care vă pot ajuta și acorda suport în vederea soluționării incidentului?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
22. Ați apelat vreodată pentru consultare și suport un oarecare serviciu în caz de incident cu mercur?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
23. Considerați că instituția dvs. Deține destule competențe, practici, resurse pentru a îmbunătăți situația?
 da nu parțial nu cunosc consider irelevant
- Dacă DA, cum ați face acest lucru:** _____

24. Promovează instituția dvs. în relație cu comunitatea și alte instituții din municipiu/raion politica de "liberi de mercur"?

da nu parțial nu cunosc consider irelevant

25. Personalul care gestionează dispozitive cu mercur (ex: asistente medicale, electrici etc.) sunt instruiți privind prevenirea, profilaxia și răspunsul la incidentele cu mercur?

da nu parțial nu cunosc consider irelevant

Tabelul privind produsele și echipamentul medical ce conțin mercur

N/ o	Produse cu conținut de mercur	Procurat/ Importat anual		Eliminate din uz și depozitate ca deșeuri în cadrul instituției		Nr. unități aflate în uz	Unitatea de măsură
		2016	2017	2016	2017		
1.	Mercur metalic						
2.	Compuși organici și anorganici ai mercurului						
3.	Amalgame dentare cu mercur						
4.	Termometre medicale cu mercur						
5.	Manometre medicale cu mercur						
6.	Sfigmomanometre						
7.	Barometre						
8.	Tuburi Bougîe						
9.	Tuburi Cantor						
10.	Electrozi senzor pe bază de mercur (utilizați în polarografie)						
11.	Alte dispozitive de măsurare neelect cu mercur						
12.	Alt echipament medical și de laborat ce conține mercur						
13.	Lămpi fluorescente						
14.	Baterii cu mercur pentru instrumente și echipament medical						
15.	Vaccinuri cu conservând pe bază de mercur (tiomersal)						
16.	Picături de ochi cu conservanți pe ba mercur						
17.	Altele						